

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria culturii și civilizației

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclu de studii	Licență (BA)
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoria culturii și civilizației				Codul disciplinei	HLM 2201
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. Univ. David-Timotei Petruț				
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. Univ. David-Timotei Petruț				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DC

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				42	
3.8. Total ore pe semestru				98	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	• Înscrierea disciplinei în contractul de studiu
4.2. de competențe	• Cunoașterea cel puțin a unei limbi de circulație internațională este foarte recomandată

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Prezența obligatorie • Videoproiector sau tablă digitală
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Lectura individuală săptămânală a bibliografiei

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupoziii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme. C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane.
Competențe transversale	CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Acumularea unor cunoștințe privind conceptele de cultură și civilizație, respectiv modelele adiacente.
7.2 Obiectivele specifice	- Familiarizarea studenților cu formațiunile sociale, procesele culturale și dinamica civilizațiilor - Formarea unei imagini generale despre teoria culturii, respectiv modelele legate de dinamica civilizației și astfel asigurarea pentru studenții Facultății de Filosofie a unor cunoștințe de bază privind contextul istoric al sistemelor filozofice studiate. - Prelegerile și discuțiile includ probleme legate de tematica antropologiei, istoriei artei, literaturii, religiei și a societății din antichitate până în secolul al XXI-lea.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere	Proiecții multimedia, prelegere participativă.	
2–3. Imaginea și prelucrarea trecutului în decursul istoriei	Proiecții multimedia, prelegere participativă.	
4. Conceptele de cultură și civilizație	Proiecții multimedia, prelegere participativă.	
5. Perioadele istoriei umanității	Proiecții multimedia, prelegere participativă.	
6. Procesele culturale în lumina gândirii evoluționiste din secolul al XIX-lea (E. B. Tylor, L. H. Morgan, J. G. Frazer)	Proiecții multimedia, prelegere participativă.	
7. Modelul difuzionist al proceselor culturale (Fr. Boas, Fr. Ratzel)	Proiecții multimedia, prelegere participativă.	
8. Memoria culturală și patrimoniul cultural (J. Assmann, D. Loewenthal)	Proiecții multimedia, prelegere participativă.	
9. Apariția civilizațiilor și teoria dublei revoluții (G. Childe)	Proiecții multimedia, prelegere participativă.	
10–11. Modelul dinamicii civilizațiilor (O. Spengler, A. J. Toynbee)	Proiecții multimedia, prelegere participativă.	
12–13. Perioada lungă a secolului al XIX-lea (E.	Proiecții multimedia, prelegere	

Hobsbawm)	participativă.	
14. Modele de dinamica civilizațiilor din secolele XX și XXI (Fr. Fukuyama, S. P. Huntington)	Proiecții multimedia, prelegere participativă.	
Bibliografie 1. Assmann, Jan: A kulturális emlékezet: írás, emlékezés és politikai identitás a korai magaskultúrákban, Budapest 1999. 2. Bohannon, Paul / Glazer, Mark: Mérföldkövek a kulturális antropológiában, Budapest 2006. 3. Castiglione L., Görög művészet, Budapest, 1968. 4. Childe, Gordon: A civilizáció bölcsője, Budapest 1959. 5. Childe, Gordon: Az ember önmaga alkotója, Budapest 1968. 6. Frazer, James, G.: Az aranyág, Budapest 1993. 7. Fukuyama, Francis: A történelem vége és az utolsó ember, Budapest 1994. 8. Gombrich, E.H., A művészet története, Budapest, 2002. 9. Herzog, Roman: Ősi államok. A hatalomgyakorlás eredete és formái, Budapest 1999. 10. Hobsbawm, Eric J.: A birodalmak kora (1875-1914), Budapest 2004. 11. Hobsbawm, Eric J.: A forradalmak kora (1789-1848), Budapest 1964. 12. Hobsbawm, Eric J.: A tőke kora (1848-1875), Budapest 1978. 13. Horváth A., A Szent Liget, Kolozsvár, 2005. 14. Huntington, Samuel P.: A civilizációk összecsapása és a világtörténelem morfológiájának körvonalai I-II, Budapest 1998. 15. Lévi-Strauss, Claude: Szomorú trópusok, Budapest 1979. 16. Lowenthal, David: Az örökség rendeltetése. In: Erdősi Péter, Sonkoly Gábor (szerk.), A kulturális örökség, Bp. 2004, 55–82. 17. Lowenthal, David: The past is a foreign country - revisited, Cambridge 2015. 18. Németh György, A görög polis világa, Budapest 1999. 19. Spengler, Oswald: A Nyugat alkonya. A világtörténelem morfológiájának körvonalai I-II, Budapest 1995. 20. Toynbee, Arnold J.: Orașele în mișcare, București 1979. 21. Toynbee, Arnold J.: Válogatott tanulmányok, Budapest 1971. 22. Wolf, Eric R.: Európa és a történelem nélküli népek, Budapest 1995. 23. Yuval Noah Harari, Sapiens. Az emberiség rövid története, Budapest 2018.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1-4. Prezentări fișe de lectură din bibliografia generală (vezi mai sus).	Prezentare participativă, dezbateri	

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului oferă posibilitatea însușirii unor cunoștințe fundamentale și de specialitate necesare pregătirii pentru formarea ca și specialist în filosofie.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	• Conținutul și calitatea științifică a prezentării subiectului în cadrul examenului oral • Modul de prezentare și structura răspunsului	Examen oral (colocviu)	70%
10.5 Seminar/laborator	- abordarea critică a conținutului	Prezentare fișă de lectură în cadrul seminarului	30%
10.6 Standard minim de performanță			

- Prezență de minim 70%
- Cunoașterea materiei de curs

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

	Nu se aplică.							

Data completării:
17.09.2025

Semnătura titularului de curs
Lect. univ. David-Timotei Petruț

Semnătura titularului de seminar
Lect. univ. David-Timotei Petruț

Semnătura directorului de departament

Data avizării în departament:
29.09.2025.

Conf. dr. Nagy Róbert

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."